

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 11 stycznia 2022 r.

Pozycja 1

POSTANOWIENIE z dnia 1 października 2021 r. Sygn. akt Ts 145/20

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Stanisław Piotrowicz,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej J.C. o zbadanie zgodności:

art. 113 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557, ze zm.) w zakresie, w jakim „nie zawiera regulacji dotyczących wyłączenia spod egzekucji środków pieniężnych uzyskanych tytułem odszkodowania za przewlekłość postępowania, w pełnej wysokości bez dokonywania potrąceń, a w konsekwencji uniemożliwia skazanemu odbywającemu karę pozbawienia wolności, korzystania z przysługującego mu prawa własności zgodnie z własną wolą (...)”, z art. 2, art. 30, art. 40, art. 41 ust. 4, art. 31 ust. 2 zdanie pierwsze oraz art. 64 w związku z art. 233 ust. 2 oraz Preambułą Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 2 października 2020 r. (data nadania) J.C. (dalej: skarżący), reprezentowany przez pełnomocnika z urzędu, wystąpił z żądaniem przytoczonym na tle następującego stanu faktycznego.

Skarb Państwa wypłacił skarżącemu odszkodowanie za przewlekłość postępowania w kwocie 2 000 zł. Dyrektor Aresztu Śledczego, jak stwierdzono w skardze konstytucyjnej, dokonał z powyższej kwoty potrącenia w wysokości „ponad 1500 zł”. Sąd Okręgowy w G., pismem z 29 stycznia 2020 r. w sprawie o sygn. akt [...] wskazał, iż „nie stwierdzono nieprawidłowości w postępowaniu administracji jednostki ze środkami pieniężnymi, których wpływ zaksięgowano na koncie depozytowym (...)” skarżącego. Skargę uznano za bezzasadną. W treści pisma powołano przepisy art. 113 § 6 pkt 4 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557, ze zm.; obecnie: Dz. U. z 2021 r. poz. 53, ze zm.) oraz art. 895 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1575, ze zm.). Skarżący wystąpił o doręczenie mu pouczenia do pisma Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 29 stycznia 2020 r. (sygn. akt [...]). W odpowiedzi pou-

czono skarżącego, że zażalenie nie przysługuje. Zdaniem skarżącego pismo Sądu Okręgowego ma charakter decyzji ostatecznej.

Skarżący wskazuje na przepis, w którym ustawodawca dokonał „pominięcia legislacyjnego” w zakresie, „w jakim nie wyjął spod egzekucji środków pieniężnych w postaci odszkodowania za przewlekłość postępowania w pełnej wysokości, a będące [jego zdaniem] niezgodne z art. 2, art. 30, art. 40, art. 41 ust. 4 i art. 31 ust. 2 zdanie pierwsze oraz art. 64 ust. 2 w związku z art. 233 ust. 2 Konstytucji RP”. Stwierdził również, że „Odszkodowanie za przewlekłe postępowanie mające charakter środka rekompensacyjnego (...) winno znaleźć się pod ochroną państwa i nie podlegać zajęciu egzekucyjnemu w pełnej wysokości” (s. 4 skargi).

Zarządzeniem Prezesa Trybunału Konstytucyjnego z 6 listopada 2020 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącego 17 listopada 2020 r.) skarżący został wezwany do usunięcia braków formalnych skargi konstytucyjnej przez udokumentowanie dat: doręczenia rozstrzygnięcia określonego jako ostateczne, złożenia wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu i doręczenia radcy prawnemu rozstrzygnięcia właściwego organu o wyznaczeniu go pełnomocnikiem skarżącego, a także poinformowanie, czy wniesiono nadzwyczajny środek zaskarżenia.

W piśmie procesowym, wniesionym do Trybunału 24 listopada 2020 r. (data nadania), skarżący wykonał powyższe zarządzenie.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym, podczas którego Trybunał bada, czy odpowiada ona określonym przez prawo wymogom.

2. Stosownie do art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK skarga konstytucyjna może być wniesiona po wyczerpaniu drogi prawnej, o ile droga ta jest przewidziana, w ciągu 3 miesięcy od dnia doręczenia skarżącemu prawomocnego wyroku, ostatecznej decyzji lub innego ostatecznego rozstrzygnięcia. Z powodu braku odrębnej regulacji w u.o.t.p.TK, zgodnie z art. 36 u.o.t.p.TK, termin ten oblicza się zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1575, ze zm.; dalej: k.p.c.), a wobec odesłania wynikającego z art. 165 § 1 k.p.c. – według przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740, ze zm.; dalej: k.c.). Zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą Trybunału (np. postanowienia z: 24 września 2013 r., sygn. Ts 137/13, OTK ZU nr 6/B/2013, poz. 614; 2 grudnia 2014 r., sygn. Ts 178/14, OTK ZU 6/B/2014, poz. 626; 6 lipca 2016 r., sygn. Ts 102/16, OTK ZU B/2016, poz. 448; 9 października 2019 r., sygn. Ts 64/18, OTK ZU B/2020, poz. 12), termin ten liczy się na zasadzie określonej w art. 112 k.c., zgodnie z którą termin oznaczony w miesiącach kończy się z upływem dnia, który nazwą lub datą odpowiada początkowemu dniowi terminu, a gdyby takiego dnia w ostatnim miesiącu nie było – w ostatnim dniu tego miesiąca.

Wyjątek od tej reguły stanowi sytuacja, w której skarżący, zamiast wnieść skargę za pośrednictwem pełnomocnika z wyboru, składa wniosek o ustanowienie i wyznaczenie pełnomocnika z urzędu (art. 44 ust. 2 u.o.t.p.TK). Wówczas termin wniesienia skargi liczy się na zasadzie określonej w art. 114 k.c., zgodnie z którą, jeżeli termin jest oznaczony w miesiącach, a ciągłość terminu nie jest wymagana, miesiąc liczy się za dni trzydzieści (zob. postanowienie TK z 21 marca 2013 r., SK 32/12, OTK ZU nr 3/A/2013, poz. 37; A. Janiak, [w:] red. A. Kidyba, *Kodeks cywilny. Komentarz. Tom I. Część ogólna*, wyd. II, Warszawa 2012, Lex/el nr 587244923). Z tego względu w postępowaniu w trybie skargi konstytucyjnej art. 114 k.c. znajduje odpowiednie zastosowanie do zawieszzonego (wstrzymanego) biegu ter-

minu (art. 44 ust. 3 pkt 1 u.o.t.p.TK). Jak bowiem stanowi art. 44 ust. 3 zdanie pierwsze u.o.t.p.TK, złożenie wniosku o ustanowienie i wyznaczenie pełnomocnika z urzędu wstrzymuje bieg terminu do wniesienia skargi konstytucyjnej. Zgodnie zaś z art. 44 ust. 3 pkt 1 u.o.t.p.TK wznowienie biegu tego terminu następuje pierwszego dnia po dniu doręczenia adwokatowi lub radcy prawnemu rozstrzygnięcia właściwego organu o wyznaczeniu go pełnomocnikiem skarżącego (np. postanowienia TK z: 20 kwietnia 2020 r., sygn. Ts 9/18, OTK ZU B/2020, poz. 162; 2 grudnia 2020 r., sygn. Ts 75/18, OTK ZU B/2021, poz. 27).

3. Ostatecznym, wskazanym przez skarżącego, orzeczeniem w sprawie jest pismo Sądu Okręgowego w Gdańsku z 9 marca 2020 r. (sygn. akt [...]), które zostało mu doręczone 19 marca 2020 r. Termin rozpoczyna bieg od doręczenia skarżącemu ostatecznego rozstrzygnięcia (dnia doręczenia nie uwzględnia się podczas obliczania 90 dniowego terminu – art. 111 § 2 k.c.). Natomiast skarżący poinformował, że wystąpił z wnioskiem o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w celu sporządzenia skargi konstytucyjnej, ale przed doręczeniem ostatecznego rozstrzygnięcia o prawach i obowiązkach skarżącego, tj. 12 marca 2020 r. Zatem z datą złożenia wniosku nastąpiło już wstrzymanie biegu terminu do wniesienia skargi konstytucyjnej do dnia doręczenia pisma z 26 czerwca 2020 r. Okręgowej Izby Radców Prawnych w W. (dalej: pismo OIRP), wyznaczającego imiennie radcę prawnego jako pełnomocnika do wniesienia skargi konstytucyjnej w niniejszej sprawie. Pismo OIRP zostało natomiast doręczone pełnomocnikowi 2 lipca 2020 r. Oznacza to, że pierwszego dnia po dniu doręczenia nastąpiło wznowienie biegu terminu do wniesienia skargi konstytucyjnej, ale w konsekwencji na wniesienie skargi konstytucyjnej pozostało 90 dni.

Koniec biegu tego terminu przypadał na 30 września 2020 r. (środa). Tymczasem skarga została wniesiona dopiero 2 października 2020 r. (data nadania), tj. 2 dni po upływie terminu.

4. Trybunał stwierdza, że rozpatrywana skarga konstytucyjna została wniesiona z przekroczeniem terminu określonego w u.o.t.p.TK, co uzasadnia odmowę nadania skardze dalszego biegu (art. 77 ust. 1 w związku art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p.TK).

W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p.TK skarżącemu przysługuje prawo do wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.